

Τηλεοπτικός Δημοσιογραφικός Λόγος

Ενότητα 5: Η εκφορά του λόγου στην τηλεόραση - Η
δείξη τόπου και χρόνου

Περικλής Πολίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ

Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΚΦΟΡΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

1. Το «αυτός» ή ο απών πομπός (γ' ενικό πρόσωπο) -1

- Είναι το πρόσωπο που απουσιάζει, το «μη-πρόσωπο» (Benveniste)
- **Ο τριτοπρόσωπος λόγος είναι ο λόγος που ευνοείται από τη μυθοπλασία.**
Η ιστορία εξιστορείται «μόνη της»
- Η τηλεοπτική μυθοπλασία υιοθετεί ευρύτατα τον τριτοπρόσωπο λόγο
- **Η (γραμματική) απουσία του πομπού** (δηλαδή, του δημοσιογράφου-ανταποκριτή, συντάκτη ή παρουσιαστή) **από τον τριτοπρόσωπο λόγο θέτει το ζήτημα της αυτονομίας του λόγου**, εφόσον κάθε γλωσσική δομή (αλλά και εικόνα και ήχος) είναι το αποτέλεσμα μιας επιλογής
- Η τηλεόραση θέλει να εξαφανίζεται ως υποκείμενο της εκφωνηματικής πράξης. Άρα, ευνοεί την εκφορά τριτοπρόσωπου λόγου

1. Το «αυτός» ή ο απών πομπός (γ' ενικό πρόσωπο) -2

- Η τηλεόραση επιδιώκει να γίνεται αισθητή μόνο ως διάυλος του λόγου
- Αυτό προϋποθέτει ότι υπάρχει μια πραγματικότητα για να δειχθεί, **μια πραγματικότητα που δείχνει «τον εαυτό της»**
- Το τρίτο πρόσωπο αντικειμενοποιεί την προβαλλόμενη πραγματικότητα και ταυτόχρονα τον διάυλό της («**η τηλεόραση παράθυρο στον κόσμο**»)
- «Πιστεύουμε (ή κάνουμε ότι πιστεύουμε) ότι οι ενέργειες αυτών που δεν κοιτάζουν την κάμερα θα εκτελούνταν ακόμη κι αν η τηλεόραση δεν ήταν εκεί, **ενώ αυτός που κοιτάζει την κάμερα υπογραμμίζει ότι η τηλεόραση είναι παρούσα και ότι ο λόγος του “επιτελείται” ακριβώς επειδή υπάρχει η τηλεόραση**» (Umberto Eco)

2. Το «εσείς» ή ο κοινωνικός δεσμός (β' πληθυντικό πρόσωπο) -1

- Το πρόσωπο αυτό, που εκφράζει τη λεγόμενη 'γλωσσική ευγένεια' (ή, από άλλη σκοπιά, την κοινωνική απόσταση), αναμένεται να είναι ο καθιερωμένος τρόπος της διαμεσολαβημένης διαπροσωπικής επικοινωνίας
- Αυτή η γραμματική μορφή χρησιμοποιείται (φατικά)
  - ως **μετάβαση ανάμεσα στις ακολουθίες λόγου**
Παραδείγματα:
    - > (...) Τα σοβαρά προβλήματα δεν έλειψαν και στη Θεσσαλονίκη.
Εκεί πλημμύρισε ένα ολόκληρο συγκρότημα των Τ.Ε.Ι.
στην περιοχή της Σίνδου. *Θα δείτε, λοιπόν, τι έγινε...*
    - > (...) Να επιστρέψουμε, όμως, *κυρίες και κύριοι...*
  - ως **συμπλήρωμα του «εμείς»-πομπού**
Παράδειγμα:
    - > *Κυρίες και κύριοι, χαίρετε / καλησπέρα σας*

2. Το «εσείς» ή ο κοινωνικός δεσμός (β' πληθυντικό πρόσωπο) -2

- Ένα τηλεοπτικό δελτίο μπορεί να εκτυλιχτεί χωρίς καμιά μορφή λεκτικής προσαγόρευσης προς τον τηλεθεατή. Οι μορφές αυτές μπορούν
  - είτε να περιοριστούν στην αρχή (χαιρετισμός) και το τέλος της εκπομπής (αποχαιρετισμός)
  - είτε να εισαχθούν σε στρατηγικής σημασίας στιγμές (αποκλειστικά ρεπορτάζ, εκλεκτοί προσκεκλημένοι), όπου ζητείται εκ νέου η προσοχή των τηλεθεατών
- Το «εσείς» της παλαιο-τηλεόρασης ήταν η ευγενική αποστροφή προς ένα σιωπηλό κοινό
- Το «εσείς» της νεο-τηλεόρασης είναι η έκφραση μιας τηλεόρασης-κοινωνικού δεσμού, η οποία απευθύνεται πάντοτε σε μια συλλογικότητα (το σύνολο των τηλεθεατών), μια ομάδα που θεωρείται ομοιογενής και θα όφειλε να αναγνωρίζει τον εαυτό της μέσα στη μιντιακή διαμεσολάβηση

2. Το «εσείς» ή ο κοινωνικός δεσμός (β' πληθυντικό πρόσωπο) -3

- Στο **επίπεδο της εικόνας** το «εσείς» εκφράζεται με **πλάνα από το κοινό του πλατό** που υποκαθιστούν τον τηλεθεατή.
- Το «εσείς» είναι, ακόμη, **κινήσεις** του κεφαλιού, των χεριών ή το μικρόφωνο που δείχνει **προς την κατεύθυνση της κάμερας**
- Το «εσείς» μπορεί να εκδηλώνεται και ως πραγματικό δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο (**Εσείς αποφασίζετε**) σε ένα μείγμα μυθοπλασίας και ευθείας προσαγόρευσης

2. Το «εσείς» ή ο κοινωνικός δεσμός (β' πληθυντικό πρόσωπο) -4

(6.11)

- Η σημερινή ημέρα ήταν παγκοσμίως αφιερωμένη στην τηλεόραση και η ET1 προβάλλει για όλους εσάς την καταπληκτική ταινία *The Getaway*, με την Κιμ Μπάσιντζερ και τον Άλεκ Μπάλντουιν. (ET1, Νοέμβριος 1988)

(6.12)

- Εδώ ολοκληρώθηκαν οι νυχτερινές μας ειδήσεις. Ευχαριστούμε που κι απόψε μείνατε κοντά μας για να μας παρακολουθήσετε, ιδιαίτερα εσάς που οδηγήσατε πολύ προσεχτικά στην επιστροφή. Η καινούργια βδομάδα βρίσκεται στο ξεκίνημά της, οι μίνι διακοπές πήραν τέλος, από σήμερα μας περιμένει όλους πολλή δουλειά. Καλή σας νύχτα. (ANT1, Μάρτιος 1993)

2. Το «εσείς» ή ο κοινωνικός δεσμός (β' πληθυντικό πρόσωπο) -5

(6.13)

- Πριν συνεχίσουμε το δελτίο μας, να ρίξουμε μια ματιά στη ώρα. Όπως βλέπετε στο δέκτη σας, η ώρα είναι 8.46' ενώ η θερμοκρασία έξω από το στούντιο του MEGA στην πλατεία Συντάγματος είναι 17ο. (MEGA, Μάιος 1990)
- Και πριν προφτάσετε να πάρετε ανάσα, αύριο αναμένεται και αύξηση των τιμών της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. (ANT1, Οκτώβριος 1991)

(6.14)

- Ήταν μια σύντομη καταγραφή της επικαιρότητας μέχρι αυτή την ώρα. Στις 8.15' με το Θοδωρή Δρακάκη και τη Λίζα Δουκακάρου θα ενημερωθείτε αναλυτικότερα για την εσωτερική και διεθνή επικαιρότητα. (STAR, Ιούνιος 1995)

(6.15)

- Ελάτε να δούμε όμως τώρα τι ακριβώς καλούνται να εγκρίνουν ή να απορρίψουν σήμερα οι Σέρβοι της Βοσνίας με το δημοψήφισμα. (ANT1, Μάιος 1993)

3. Το «εσύ» ή ο δεσμός της διαπροσωπικής εγγύτητας (β' ενικό πρόσωπο) -1

- Ο ανταγωνισμός μεταξύ των καναλιών έκανε τον τηλεοπτικό λόγο να θέλει να φαίνεται πιο φιλικός απέναντι στο τηλεοπτικό κοινό και κυρίως τους νέους («τηλεόραση-φίλος»: μετωπική σκόπευση των τηλεθεατών)
- Η παλαιο-τηλεόραση δεν επέτρεπε τη γλωσσική οικειότητα του β' ενικού
- Η νεο-τηλεόραση πραγματοποίησε μια υπέρβαση
- Η νεο-τηλεόραση δεν προσφωνεί προσωπικά κάθε τηλεθεατή, γιατί η χρήση του «εσύ»
  - ενδέχεται να αιφνιδιάσει το τηλεοπτικό κοινό
  - μπορεί να εκληφθεί ως απουσία σεβασμού
- Η υπέρβαση που πραγματοποίησε η νεο-τηλεόραση συνίσταται σε μια πλάγια χρήση του β' ενικού προσώπου: η προσαγόρευση φθάνει στον τηλεθεατή μέσω των δημοσιογράφων ή των καλεσμένων που συνομιλούν με τον παρουσιαστή (ή προσλαμβάνουν άμεσα τον λόγο του) και αντιπροσωπεύουν τον μέσο τηλεθεατή

3. Το «εσύ» ή ο δεσμός της διαπροσωπικής εγγύτητας (β' ενικό πρόσωπο) -2

Παραδείγματα:

- > (...) Να συνδεθούμε, λοιπόν, τώρα, μέσω δορυφόρου, με τον απεσταλμένο μας στην Ουάσιγκτον Αλέξη Παπαχελά.
Αλέξη, καλησπέρα από την Αθήνα. Είσαι ο καλύτερος στα αμερικάνικα. Να ξεκινήσουμε, λοιπόν, με το να μας μεταδώσεις λίγο το χρώμα από την πρωτεύουσα των Ηνωμένων Πολιτειών και με το ποιες είναι οι Πολιτείες – κλειδιά, που θα κρίνουν τελικώς το νικητή, αφού όλοι παραδέχονται ότι θα ζήσουμε ένα ακόμα θρίλερ.

> (...) Δημήτρη Περάκη, θα σε ευχαριστήσουμε πολύ. Αν χρειαστεί, θα επιστρέψουμε σε σένα, μόλις έχουμε κάτι νεότερο.
- Στην επιβολή της χρήσης του β' ενικού προσώπου συνέβαλε η **κουλτούρα και η γλώσσα των νέων**
- Τη χρήση του β' ενικού προσώπου έχει ανάγκη η **τηλεόραση της τάξης του προσωπικού, του ιδιωτικού**
- Μόνο η **διαφήμιση που απευθύνεται σε παιδιά** έκανε το βήμα προς τη μετωπική προσαγόρευση σε δεύτερο πρόσωπο ενικού αριθμού

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -1

- Το «εμείς» δεν σημαίνει το «εμείς» της μεγαλοπρέπειας αλλά εκφράζει συνολικά τη θέση του συνεργείου παραγωγής του τηλεοπτικού λόγου
(αποκλειστικό «εμείς»: αναφέρεται στον ομιλητή και κάποιον ή κάποιους άλλους αλλά όχι στον αποδέκτη)

Παράδειγμα: Πριν **συνδεθούμε** με την Ουάσιγκτον και τη Βοστώνη, η Οντίν Λιναρδάτου θα μας δώσει από την αίθουσα σύνταξης όλα τα νεότερα, όσα μεταδίδουν δηλαδή τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -2

- Άλλοτε το «εμείς» αναφέρεται στον ομιλητή και τον αποδέκτη (-ες) (και πιθανόν σε κάποιον άλλον ή άλλους)

(εγκλειστικό ή συλλογικό «εμείς»)

Παράδειγμα: **Είμαστε** οι Έλληνες ρατσιστές;
(εισαγωγή σε ρεπορτάζ)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -3

- Άλλοτε το «εμείς» αναφέρεται, μέσα από μια αίσθηση του ανήκειν, σε μια ευρεία συλλογικότητα που συμπεριλαμβάνει και τον ομιλητή (συνενωτικό «εμείς»)

Παράδειγμα: Τι φτάνει στο πιάτο **μας**; (εισαγωγή σε ρεπορτάζ)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -4

- Άλλοτε το «εμείς» αναφέρεται στον αποδέκτη με τον τρόπο που ένας πατέρας συμβουλεύει ή παροτρύνει το παιδί του να εκπληρώσει μια οφειλή (παρωθητικό ή πατρικό «εμείς»)

Παράδειγμα: Και τώρα ας **υποδεχτούμε...** ας **χειροκροτήσουμε...!** (σε ψυχαγωγικές εκπομπές)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -5

(6.4)

- Στο τέλος του δελτίου μας θα έχουμε την εικόνα του αυριανού καιρού. (EPT, 1980)
- Απ' όλους εμάς στο Τμήμα Ειδήσεων του ANT1, σκηνοθέτες, τεχνικούς και δημοσιογράφους καλή σας νύχτα. (ANT1, Ιούλιος 1996)
- Εκτός όμως από τις διαβεβαιώσεις ότι, τουλάχιστον προς το παρόν, δεν αυξάνονται τα ενοίκια, σήμερα ακούσαμε δια στόματος υπουργού Χωροταξίας και κάποια ευχάρισα. (MEGA, Μάιος 1990)
- Οι έρευνες συνεχίζονται αλλά ξέρουμε ήδη ότι κάθε γωνιά του караβιού έχει πλημμυρίσει από νερό. (ET1, Δεκέμβριος 1996)
- Εγώ είπα, λοιπόν, ότι διαφωνώ με το σχόλιό του κ. Τ., διότι δεν σας καλέσαμε να συζητήσουμε την πολιτική σας διαδρομή ή το ναυάγιο ή οτιδήποτε άλλο. (ALTER, Σεπτέμβριος 2007) (βλ. και παράδειγμα (5.111))
- Κυρίες και κύριοι, να σας ζητήσουμε συγγνώμη για το τεχνικό πρόβλημα που παρουσιάστηκε, να σας ενημερώσουμε όμως τώρα για τις εξελίξεις από το μέτωπο της πυρκαγιάς (ET1, Ιούλιος 1995)
- Και θα ήμασταν βέβαιοι ασυγχώρητοι, αν καθυστερούσαμε τις ειδήσεις και δεν παραχωρούσαμε αμέσως τη σκυτάλη στη συνέχεια της πολύ καλής ξένης ταινίας. Σας ευχαριστούμε που μείνατε μαζί μας. Καλή σας νύχτα. Καλό ξημέρωμα. (STAR, Νοέμβριος 1995)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -6

(6.5)

- Για τη συνέντευξη του Πρωθυπουργού και για το διπλωματικό παρασκήνιο στις Βρυξέλλες θα μας ενημερώσει η Ελένη Καλογεροπούλου από τη βελγική πρωτεύουσα. (ALPHA, Νοέμβριος 2004)
- Στο Τέξας μεγάλες εκτάσεις έχουν πλημμυρίσει μετά τις καταρρακτώδεις βροχές που έπεσαν τα τελευταία εικοσ τετράωρα. Η θερμοκρασία έχει κατέβει και ο χειμώνας είναι ήδη αρκετά βαρύς στο μεγαλύτερο μέρος των Ηνωμένων Πολιτειών. Βλέπουμε ένα τμήμα της πλημμυρισμένης περιοχής στο Τέξας. (EPT, Νοέμβριος 1984)
- Οι εικόνες που βλέπουμε από το ελικόπτερο του ANT1 δε χρειάζονται λόγια. (ANT1, Ιούλιος 1994)
- Στο μεταξύ περιμένουμε όλοι από στιγμή σε στιγμή να μεταδοθεί από το CNN, και θα το δείτε κι εσείς αμέσως από τα ο MEGA, η συνέντευξη του Σαντάμ Χουσεΐν (...)
(MEGA, Ιανουάριος 1991)
- Εμείς, κυρίες και κύριοι, να παρακολουθήσουμε στο σημείο αυτό ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα από την ομιλία του πρωθυπουργού. (ET1, Μάρτιος 1999)
- Να παραμείνουμε εκτός συνόρων και να δούμε το κλίμα που επικρατεί στη Μέση Ανατολή. (ET3, Νοέμβριος 2004)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -7

(6.6)

- Σ' ένα παιχνίδι που μας ενδιαφέρει, για τα προκριματικά του Παγκοσμίου Κυπέλλου, Πολωνία-Αλβανία σήμερα 2-2. Οι Πολωνοί ισοφάρισαν στο 87'. (ΕΡΤ, Οκτώβριος 1984)
- Κι από τον πόλεμο στον Κόλπο στο δικό μας πόλεμο κατά του ελλείμματος της οικονομίας, ένα πόλεμο στον οποίο η κυβέρνηση εξοπλίστηκε απόψε μ' ένα δάνειο 2,2 δις ECU. (MEGA, Ιανουάριος 1991)
- Αυτό που πρέπει να τονίσουμε, κυρίες και κύριοι, είναι ότι η παρέλαση αυτή / μάλλον ότι η πρώτη παρέλαση της 25ης Μαρτίου έγινε το 1946 κι ότι η παρέλαση αυτή σήμερα αποκτά μια ιδιαίτερη σημασία, ακριβώς επειδή όλοι μαζί ενωμένοι, δίπλα στην ελληνική κυβέρνηση, αντιμετωπίζουμε τους ανιστόρητους των Σκοπίων με μια ψυχή, με ομοθυμία. (...) Παρακολουθήσατε μια παρέλαση που φέτος είχε μια ιδιαίτερη σημασία, καθώς ήταν αφιερωμένη στο θέμα της Μακεδονίας μας. (ANT1, Μάρτιος 1992)
- Οι εικόνες αυτές δεν είναι από το Σεράγεβο αλλά από το προαύλιο ναού στο κέντρο της Αθήνας. Το παράλογο έθιμο που επιβάλλει να υποδεχόμαστε την Ανάσταση του Κυρίου με κροτίδες και βεγγαλικά τηρήθηκε και φέτος πιστά, παρόλα τα αστυνομικά μέτρα και τα ατυχήματα που έχουν συμβεί τις τελευταίες μέρες. (ANT1, Απρίλιος 1992)
- Αντιδράσεις από τον ελληνισμό ανά τον κόσμο, αλλά και πολιτική κόντρα στο εσωτερικό της χώρας μας εξακολουθεί να πυροδοτεί η απόφαση των Ηνωμένων Πολιτειών να αναγνωρίσει τα Σκόπια με το όνομα «Μακεδονία». (ALPHA, Νοέμβριος 2004)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -8

(6.7)

- Η αυλαία έπεσε σε μια παράσταση ζωής που κράτησε δεκαετίες και στην οποία έλαμψε μια μοναδική πρωταγωνίστρια, η Αλίκη Βουγιουκλάκη, που θα τη θυμόμαστε πάντα νέα και όμορφη, γιατί έτσι έφυγε, όπως το ήθελε. Η τελευταία της έξοδος έγινε το πρωί από το Ιατρικό Κέντρο με κατεύθυνση το παρεκκλήσι της Μητρόπολης. (ANT1, Ιούλιος 1996)
- Κι αν το θέμα που παρακολουθήσαμε μας ανησυχεί και μας προβληματίζει, η επόμενη είδηση ασφαλώς μας σοκάρει. (NET, Νοέμβριος 2004)
- Πάμε τώρα να δούμε ένα άλλο θέμα το οποίο θα το βρίκ/βρίσκουμε συνέχεια μπροστά μας. Ερρίφθη ο κύβος σήμερα για τις σαρωτικές αλλαγές που έρχονται στο ασφαλιστικό. (MEGA, Μάρτιος 2006)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -9

(6.8)

- Χτες είχαμε στο δρόμο τους συνταξιούχους με τις κατσαρόλες, σήμερα τους αγρότες που καίνε τα καπνά. Βέβαια, αυτή είναι η μία όψη του νομίσματος. Υπάρχει όμως και η άλλη εικόνα, η οποία αποτυπώνεται στην Πέλλα, όπου (...) (MEGA, Μάρτιος 2006)
- Η Άντζυ Κατσάτου θα μας ενημερώσει τώρα για τον καιρό που θα έχουμε σήμερα Πέμπτη. (MEGA, Δεκέμβριος 1991)
- Η πραγματικότητα, πάντως, μοιάζει να είναι μία. Τα ασφαλιστικά ταμεία βουλιάζουν υπό το βάρος αναλογιστικού ελλείμματος τετρακοσίων δισεκατομμυρίων ευρώ. Αν τα πράγματα μείνουν ως έχουν στο ασφαλιστικό μας σύστημα, αυτό το μυθικό ποσό θα το ψάχνουμε κάποια στιγμή στα κρατικά ταμεία, για να πληρώσουμε συντάξεις, και δεν θα το βρίσκουμε. (ALTER, Μάρτιος 2006)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -10

(6.9)

- Φεστιβάλ όμως σημαίνει προβολές. Όταν στις 9.30' έσβησαν τα φώτα, όλοι αναρωτηθήκαμε αν ο τίτλος και το θέμα της πρώτης μεγάλου μήκους ταινίας του Τάσου Μπουλμέτη ήταν τυχαία. «Βιοτεχνία ονείρων». Μια βιοτεχνία και μια κατάθεση ονείρων είναι και το Φεστιβάλ. Ας ελπίσουμε ότι φέτος δεν θα πληγώσουν τα όνειρα των κινηματογραφιστών ούτε η σκληρή κριτική ούτε το αμείλικτο κοινό του εξώστη ούτε οι φωνές των αδικημένων. (ANT1, Οκτώβριος 1990)

4. Το «εμείς» ή η συλλογικότητα της περίπτωσης εκπομπής (α' πληθυντικό πρόσωπο) -11

(6.10)

- Ας αφήσουμε το μυαλό μας να τρέξει πάνω στις νότες, πάνω στις γραμμές των χρωμάτων, πάνω στη νέα αισθητική που χαράζουν οι σημερινοί νέοι της Μεσογειακής Ευρώπης, είτε βγαίνει μέσα από μια συλλογή μόδας είτε μέσα από μια θεατρική παράσταση είτε μέσα απ' το χιούμορ στους δρόμους είτε μέσα απ' τις νότες. (ΕΡΤ, Νοέμβριος 1986)

5. Το «εγώ», το δημοσιογραφικό εγώ και ο τηλε-δράστης (α' ενικό πρόσωπο) -1

5.1. Η συχνότερη μορφή του «εγώ» είναι αυτή των εκφωνητών και των παρουσιαστών

- Όσο μεγαλύτερη είναι η φήμη τους τόσο περισσότερο αυξάνεται η συχνότητα των «εγώ»
- Οι συνεντεύξεις ως ευκαιρίες για τους οικοδεσπότες να προβάλουν τον εαυτό τους
- Πάμπολλες οι περιπτώσεις όπου ο δημοσιογράφος μιλά περισσότερο από τον καλεσμένο του
- **Αυτοπροβολή της τηλεόρασης:** διοχετεύει τα μηνύματά της αφού πρώτα ο πομπός μιλήσει για τον εαυτό του (Umberto Eco)

Παραδείγματα:

> Να σε **διακόψω** για να **πω** ότι αυτό που βλέπουμε τώρα...

> Πάμε, λοιπόν, Νίκο, να δούμε το βίντεο με τη δήλωση του Βαγγέλη Μειμαράκη, γιατί σε **βλέπω**, δεν κρατιέσαι, θες να το σχολιάσεις οπωσδήποτε.

5. Το «εγώ», το δημοσιογραφικό εγώ και ο τηλε-δράστης (α' ενικό πρόσωπο) -2

5.2. Πολλές πρόσφατες τηλεοπτικές παραγωγές καλλιεργούν όχι το «εγώ» του δημοσιογράφου αλλά του τηλεθεατή

- Το «εγώ» δεν δηλώνεται με το γραμματικό πρόσωπο αλλά με τη χρήση νέων τεχνικών και μιας πρωτότυπης σκηνοθεσίας, που επιδιώκουν να μεταδώσουν στο άτομο ένα *αίσθημα του πράττειν και του είναι*
- Η **μικρο-κάμερα** (μικρή, διακριτική, κινητή, κρυμμένη)
  - γκρεμίζει τα σύνορα ανάμεσα στο ορατό και το αόρατο
  - ανοίγει τις πόρτες του μικρού, του απαγορευμένου, του αδύνατου
  - ενισχύει τη θέση του τηλεθεατή
  - επιβεβαιώνει στα μάτια του την υπεροχή της διαμεσολαβημένης ματιάς έναντι της φυσικής
  - σε ένα δεύτερο επίπεδο, δεν κατασκευάζει θέαμα, **είναι** το θέαμα
- Η **«υποκειμενική» κάμερα**: η μυθοπλασία εμπλουτίζει την ενημέρωση
- Ένα άλλο μέσο που ενισχύει τη συμμετοχή του τηλεθεατή είναι η **δραματοποίηση** και η **σεναριοποίηση** (**απλούστευση, μεγέθυνση, αντίθεση**)

5. Το «εγώ», το δημοσιογραφικό εγώ και ο τηλε-δράστης (α' ενικό πρόσωπο) -3

(6.1)

Ε: Στη συνέντευξη Τύπου που ακολούθησε το νέο μέλος του Πολιτικού Γραφείου και υπεύθυνος για τον τομέα της ιδεολογίας Βαντίμ Μεντγιέβες, που βλέπουμε στους δέκτες μας / δεν ξέρω γιατί δεν τον βλέπουμε / δεν ξέρω γιατί δεν υπάρχει / ε χαρακτήρισε το αποτέλεσμα της σημερινής ολομέλειας αποφασιστικό βήμα στην κατεύθυνση της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων. (ΕΡΤ, Οκτώβριος 1988)

(6.2)

Ε: Ο κυβερνητικός υποψήφιος Κάρλος Ντου, που υποστηρίζεται από τον ισχυρό άντρα του Παναμ / Παναμά με συχωρείτε Εμανουέλ Αντόνιο Νοριέγκα αυτοανακηρύχθηκε νικητής αλλά σφιγγομέτρηση (sic!) της Καθολικής Εκκλησίας δείχνει ότι ο υποψήφιος της Αντιπολίτευσης Γκιλέρμο Εντάρα έχει αποσπάσει ισχυρότατη πλειοψηφία. (ΕΤ1, Μάιος 1989)

5. Το «εγώ», το δημοσιογραφικό εγώ και ο τηλε-δράστης (α' ενικό πρόσωπο) -4

(6.3)

Π (χωρίς χειρόγραφο): Καλησπέρα, Χάρη. Κυρίες και κύριοι, καλημέρα. Σας λέω «καλημέρα», γιατί πραγματικά μια καινούργια μέρα στην αθλητική ιστορία αυτού του τόπου ανοίγει / άνοιξε κιόλας από χθες Κυριακή με εε / όντας πρωταθλητές του μπάσκετ. Λοιπόν, ήθελα καταρχήν να απαντήσω στο Νίκο Φιλίππου για κάτι που έλεγε προηγουμένως ότι δε θα τον βλέπουν, πρέπει να ξέρει ότι, πέρα από τους ανθρώπους που έχουν ξεχυθεί στη Θεσσαλονίκη στους δρόμους, όλοι οι υπόλοιποι είναι σαν τσαμπιά κρεμασμένοι μπροστά στους δέκτες / στις οθόνες, για να καμαρώσουν ακόμη μια φορά αυτά τα παλικάρια, αυτούς τους πρωταθλητές της Ευρώπης. Κυρίες και κύριοι, ο θρίαμβος / αυτή η γιορτή μάς ανήκει, σας ανήκει, δεν είναι ακριβώς μια αθλητική γιορτή, είναι ένα πανηγύρι / πανελλήνιο πανηγύρι θα έλεγα. Είμαστε σήμερα μαζί με τη Μαρία Χούκλη κι εγώ εδώ στο στούντιο της Θεσσαλονίκης, για να σας μεταφέρουμε νομίζ/ μαζί, γιατί νομίζ' ότι μόνος δε θα μπορούσα να σας περιγράψω ό,τι γίνεται ακριβώς στους δρόμους, τους κεντρικούς, στις συνοικίες της Θεσσαλονίκης. Θα κάνουμε μια προσπάθεια. Το λόγο, Μαρία, σε σένα. (ΕΡΤ/ΕΡΤ3, Ιούνιος 1987)

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Ο ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ο τηλεοπτικός χώρος (1)

- Η διαφορά ανάμεσα στον *χώρο του εκφωνήματος* (του συμβάντος, της εκφοράς λόγου in situ) και τον *χώρο της εκφώνησης* (το στούντιο) είναι λεπτή
- Ο εξωτερικός χώρος είναι απόλυτα εξαρτημένος από το στούντιο: *όλα γίνονται έτσι* (μουσική υπόκρουση, διαδοχική μείξη εικόνων, συντακτικοί και λογικοί δεσμοί), *ώστε η αλλαγή να είναι ταυτόχρονα έντονη και ανεπαίσθητη*

Ο τηλεοπτικός χώρος (2)

- Ο ρόλος των **πλάνων αρχείου**, όταν δεν υπάρχει εικόνα από την ανταπόκριση
- Η περίπτωση των **πολλαπλών συνδέσεων**
- Η επιλογή μορφής σχολιασμού από τους ειδικούς απεσταλμένους αποτελεί διακύβευμα (πολιτική του καναλιού)
  - η **αφήγηση-υπόκρουση** (voice-over) φέρνει στο προσκήνιο τα γεγονότα
  - η **μετωπική λήψη του ρεπόρτερ** με φόντο πίσω του ένα σημαντικό κτίριο, τοποθεσία κ.λπ. φέρνει στο προσκήνιο τον δημοσιογράφο

Ο τηλεοπτικός χώρος (3)

- Αυτό που σκηνοθετείται τελικά είναι το πλεονέκτημα της πανταχού παρουσίας του μέσου: η τηλεόραση μπορεί να βρίσκεται παντού και ταυτόχρονα
- Ο «τοίχος» με τα μόνιτορ σε πολλά τηλεοπτικά δελτία είναι η πιο φανερή απόδειξη της πανοπτικής ματιάς της τηλεόρασης
- Η τηλεόραση είναι ένας αφηγητής-παντογνώστης
- Ο χώρος γίνεται μέσο επικοινωνίας, το στούντιο εκφράζει μια οπτική του κόσμου (θέμα που εκμεταλλεύονται τα ζενερίκ των τηλεοπτικών δελτίων), μια κουλτούρα
- Οι τόποι του λεγόμενου (δηλαδή, του αναφερόμενου) και του λέγειν (δηλαδή, της αναφοράς) τείνουν να διαχέονται πλήρως ο ένας μέσα στον άλλον

Ο τηλεοπτικός χώρος (4)

α. Το *εδώ* του παρουσιαστή

- α1. Όταν αυτός δείχνει το στούντιο ακριβώς τη στιγμή της εκφώνησης

(6.16)

Κυρίες και κύριοι, ο θρίαμβος / αυτή η γιορτή μας ανήκει, σας ανήκει, δεν είναι ακριβώς μια αθλητική γιορτή, είναι ένα πανηγύρι / πανελλήνιο πανηγύρι θα έλεγα. Είμαστε σήμερα μαζί με τη Μαρία Χούκλη κι εγώ εδώ στο στούντιο της Θεσσαλονίκης, για να σας μεταφέρουμε νομίζ/ μαζί, γιατί νομίζ' ότι μόνος δε θα μπορούσα να σας περιγράψω ό,τι γίνεται ακριβώς στους δρόμους, τους κεντρικούς, στις συνοικίες της Θεσσαλονίκης. (ΕΡΤ/ΕΡΤ3, Ιούνιος 1987)

Ο τηλεοπτικός χώρος (5)

- α2. Όταν δείχνει τον τόπο των γεγονότων και τα πρόσωπα, δηλαδή το εδώ ως το εκεί-τότε της δράσης

(6.17)

Επίσης, στα εκατό χρόνια από τη γέννηση του Γεωργίου Παπανδρέου είναι αφιερωμένη / εδώ ο πρωθυπουργός καταθέτει στεφάνι / εδώ ο πρόεδρος της Βουλής επίσης Γιάννης Αλευράς καταθέτει στεφάνι / την εκδήλωση έκανε / επίσης να πούμε ότι στα εκατό χρόνια από τη γέννηση του Γεωργίου Παπανδρέου ήταν αφιερωμένη και η έκθεση φωτογραφιών του Πέτρου Πουλίδη. Ένας από τους πιο γνωστούς παλιούς Αθηναίους φωτογράφους / εδώ ο κύριος Κακλαμάνης, υπουργός Παιδείας κυβερνήσεως που επισκέφθηκε την έκθεση. Όπως επίσης ο κύριος Κουλουμπής, υπουργός Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων / εδώ είναι ο γιος του κυρίου Πουλίδη, ο οποίος δείχνει τις φωτογραφίες / ακόμα πήγε ο υφυπουργός Τύπου Θανάσης Δημητρακόπουλος και η δήμαρχος Ζωγράφου Φωτεινή Σακελλαρίδου. (ΕΡΤ, Φεβρουάριος 1988),

Ο τηλεοπτικός χώρος (6)

(6.18)

- Π: Λοιπόν, κι ενώ βλέπουμε το /τα πλάνα από τον Κορυδαλλό, που έχουμε και καταρρακτώδη βροχή, να πάμε στο Νίκο Μπορμπαντωνάκη που είναι εκεί, Νίκο
- Ρ: Σωτήρη, δεν ξέρω αν με ακούτε, έχουμε έντονη κινητοποίηση τώρα τα τελευταία λεπτά, αυτή τη στιγμή.
- Π: Εδώ είναι η Μπουρμπούλια.
- Ρ: Έρχεται το πρώτο περιπολικό ανεβαίνει έρχεται η συνοδεία που φέρνει εδώ την πρώην ανακρίτρια την κυρία Μπουρμπούλια, δεν ξέρω αν βλέπετε τα πλάνα μας.
- Π: Βεβαίως βλέπουμε.
- Ρ: Υπάρχει έντονη εδώ στο /στις φυλακές Κορυδαλλού, θα πρέπει να πούμε Σωτήρη ότι η κυρία Μπουρμπούλια θα μπει σε ειδικά διαμορφωμένη πτέρυ (διακόπτεται στιγμιαία) στις γυναικείες φυλακές όπου κρατούνται οι μητέρες.
- Π: Βλέπουμε εδώ το τζιπ της αντιτρομοκρατικής (...) (ALTER, Μάρτιος 2006)

(6.19)

- Μέτριο παιχνίδι έγινε στον Παναθηναϊκό. Ο Παναθηναϊκός πιο επιθετικός, πιο επικίνδυνος, έφτασε πιο πολλές φορές κοντά στο γκολ, ίσως η καλύτερη ευκαιρία έγινε εδώ στο 82', ο Χαραλαμπίδης εδώ μάχεται, κόντρα, πάει ο Δημόπουλος, κερδίζει άλλη κόντρα, τελικά το σουτ του Δημόπουλου θα φύγει ξυστά άουτ. (ΕΡΤ, Οκτώβριος 1984)

Ο τηλεοπτικός χώρος (7)

β. Το *εδώ* του ρεπόρτερ

- β1. Όταν είναι αυτόπτης μάρτυρας ενός γεγονότος ή όταν μεταδίδει το γεγονός λίγο μετά την εκδήλωσή του, αφού δεν είναι πάντοτε δυνατόν, λόγω του απροσδόκητου, να είναι παρών ακριβώς τη στιγμή που αυτό θα εκδηλωθεί (όπως στο (6.20), μια είδηση του αστυνομικού δελτίου)

(6.20)

- (...) γωνία Κύπρου και Ηρώων (;) στο Μπουρνάζι, πριν εε δυο ώρες περίπου και σ' αυτό εδώ το σημείο (δείχνει με το χέρι) ένας ε νεαρός εε είκοσι / δεκαεννιά περίπου χρονών είναι νεκρός κι ένας άλλος τραυματίας μετά από συμπλοκή με μια / για μια ασήμαντη αφορμή. (ΕΡΤ, Φεβρουάριος 1986)

Ο τηλεοπτικός χώρος (8)

- β2. Όταν είναι αυτήκοος μάρτυρας

(6.21)

- Όπως πληροφορήθηκα πριν από λίγο, εδώ στο Ξυλόκαστρο υπάρχει νέα αναζωπύρωση του μετώπου της φωτιάς στις περιοχές Μαύρα και Πιτσά. Να πούμε ακόμα ότι σε αρκετές κοινότητες έχουν διακοπεί η ηλεκτροδότηση αλλά και οι τηλεπικοινωνίες, επειδή έχουν υποστεί βλάβες τα δίκτυα εξαιτίας των πυρκαγιών. (ΕΤ1, Ιούλιος 1989)

(6.22)

- Να πάμε στη Βουλή, όπου ολοκληρώνεται αυτή την ώρα με ονομαστική ψηφοφορία η συζήτηση για το νέο κρατικό προϋπολογισμό. Εκεί είναι η Γιάννα Μπαλλή. Γιάννα, καλησπέρα. Σε ακούμε. (ΜΕΓΑ, Δεκέμβριος 1993)

(6.23)

- Να δούμε, κυρίες και κύριοι, σ' αυτό το σημείο τα νεότερα από το πύρινο μέτωπο στο Γραμματικό. Εκεί βρίσκεται ο συνάδελφος Χρήστος Σεφερλής. (ΑΝΤ1, Ιούλιος 1994)

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Ο ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Ο τηλεοπτικός χρόνος (1)

- Τα δεικτικά χρόνου (τώρα, χθες, αύριο) είναι και σημάδια εκφοράς του λόγου
- Οι εικόνες «εκσυγχρονίζονται» με τη διοχέτευσή τους μέσα στο χρονικό συνεχές της τηλεόρασης.
- Είτε έχουμε μυθοπλασία ή ενημέρωση, καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για να ξεχαστεί ότι οι εικόνες ανήκουν στο παρελθόν, για να προβληθεί η ίδια η στιγμή της μετάδοσης

Ο τηλεοπτικός χρόνος (2)

- Η τηλεόραση, για να επιμηκύνει το παρόν, χρησιμοποιεί διάφορα μέσα
  - τη σχετικοποίηση του χρόνου
  - την απευθείας μετάδοση
  - την εκτεταμένη χρήση χρονικών παραλείψεων
  - την οργάνωση του πραγματικού με τέτοιο τρόπο ώστε αυτό να διαδραματίζεται την «κατάλληλη στιγμή»

Ο τηλεοπτικός χρόνος (3)

- Αυτή η δύναμη προσέλκυσης στο παρόν καθορίζει μεγάλο τμήμα του τηλεοπτικού προγράμματος:
  - όλα τα ρεπορτάζ οφείλουν «να είναι επίκαιρα», -όλα τα προβλήματα που θίγονται στα talk shows οφείλουν να βρίσκονται στην «καρδιά του παρόντος»
- Για την πραγμάτευση του παρελθόντος επινοούνται τεχνάσματα
- **Είναι μονόδρομος η παροντο-λαγνεία της τηλεόρασης στη μετάδοση των ειδήσεων;**
- Το παρόν της τηλεοπτικής ενημέρωσης αντλεί μεγάλο μέρος της δύναμής του από την **επανάληψή** του

Ο τηλεοπτικός χρόνος (4)

- α. Το *τώρα* του παρουσιαστή
- α1. Όταν δείχνει το στιγμιαίο παρόν της εκφώνησης να συμπίπτει με το στιγμιαίο παρόν της μετάδοσης του ρεπορτάζ ή της ανταπόκρισης (όχι απαραίτητα του παρόντος των γεγονότων)

(6.24)

- Λεπτομέρειες θα μας δώσει τώρα ο συνάδελφος από την Ιερουσαλήμ, Πάνος Χαρίτος. (ΕΤ3, Νοέμβριος 2004)

(6.25)

- Να συνδεθούμε, λοιπόν, τώρα, μέσω δορυφόρου, με τον απεσταλμένο μας στην Ουάσιγκτον Αλέξη Παπαχελά. (MEGA, Νοέμβριος 2004)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (5)

- α2. Όταν δείχνει το στιγμιαίο παρόν της εκφώνησης σε σύγκλιση με το παρόν της σκηνής ενός ρεπορτάζ σε εξέλιξη
(6.26)
- Να δούμε ποια εικόνα επικρατεί τώρα στο «Ελευθέριος Βενιζέλος». Η Ελένη Χρονάά θα μας ενημερώσει. (NET, Μάρτιος 2006)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (6)

- α3. Όταν δείχνει το στιγμιαίο παρόν της εκφώνησης, άλλοτε εστιάζοντας στο χρονικό σημείο και άλλοτε στη χρονική διαδοχή των θεμάτων και το τέλος του δελτίου
(6.27)
- Οργανωμένες συμμορίες λαθρεμπόρων ναρκωτικών δρουν στον Έβρο. Ποιες ειν' αυτές αλλά και τα ονόματα των αρχηγών τους θα σας αποκαλύψουμε τώρα αμέσως.
(ANT1, Οκτώβριος 1991)
(6.28)
- Ας δούμε όμως, κυρίες και κύριοι, τώρα την επικαιρότητα σε τίτλους (STAR, Ιούλιος 1995)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (7)

(6.29)

- Κυρίες και κύριοι, να σας ζητήσουμε συγγνώμη για το τεχνικό πρόβλημα που παρουσιάστηκε, να σας ενημερώσουμε όμως τώρα για τις εξελίξεις από το μέτωπο της πυρκαγιάς. (ΕΤ1, Ιούλιος 1995)

(6.30)

- Κυρίες και κύριοι, ήταν τα πιο σημαντικά γεγονότα στην Ελλάδα και τον κόσμο ως αυτή την ώρα, 5,5 περίπου λεπτά μετά τις 6. Οι εξελίξεις όμως τρέχουν. Οι ρεπόρτερ και οι κάμερες του MEGA τις καταγράφουν και στα *Γεγονότα στις 8.30'* θα σας ενημερώσουν αναλυτικά ο Αιμίλιος Λιάτσος και η Μαρία Χούκλη. Καλό σας βράδυ. (MEGA, Μάιος 1993)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (8)

- α4. Όταν δείχνει προσεγγιστικά το παρόν του ιστορικού χρόνου, ως ένα είδος *terminus ante quem* ή *post quem*

(6.31)

- Θα ξεκινήσουμε με την αίθουσα σύνταξης και με το Γιώργο Αϊβαλιώτη, γιατί αυτό που έγινε πριν από λίγο ανατρέπει όλα τα ως τώρα δεδομένα. (ALTER, Νοέμβριος 2004)

(6.32)

- Ήταν βεβαίως για το θέμα των Σκοπίων, που θα τα πούμε σε λίγο, αλλά τώρα αλλάζουν όλα Μαρία! Να ξεκινήσουμε πρώτα απ' όλα απ' το Γιώργο. Είναι νεκρός ή όχι ο Αραφάτ; (ALTER, Νοέμβριος 2004)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (9)

(6.33)

- Εδώ, κυρίες και κύριοι, φτάσαμε στο τέλος του αποψινού μας νυχτερινού δελτίου ειδήσεων. Το επόμενο ραντεβού σας με την ενημέρωση και την ET2 είναι αύριο στη 1.30' το μεσημέρι. Τώρα σας αφήνουμε να παρακολουθήσετε τη συνέχεια της ταινίας *Αγάπησα έναν κατάσκοπο*. Καλή σας νύχτα. (ET2, Οκτώβριος 1992)
- Αυτό ήταν το τέλος του αποψινού μας δελτίου. Δελτίο ειδήσεων από τον ANT1 TV αύριο, στις 8.30' το βράδυ με τον Τέρενς Κουίκ. Καλή σας νύχτα. (ANT1, Ιανουάριος 1990)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (10)

- β. Το τώρα του ρεπόρτερ
- β1. Όταν δείχνει το στιγμιαίο παρόν του ρεπορτάζ

(6.34)

- Ακριβώς, Όλγα, δίπλα μου έχω την κ. Αλεξάνδρα, ο γιος της 11 χρονών πέρασε από τον έλεγχο των εισιτηρίων έξι ώρα το απόγευμα έξι και δέκα και τώρα αυτή την ώρα τροχοδρομεί το αεροπλάνο, που σημαίνει ότι δύο ώρες η γυναίκα που βλέπετε περίμενε έξω από τις αναχωρήσεις να σιγουρευτεί ότι ο γιος της θα ταξιδέψει για Χίο. (MEGA, Μάρτιος 2006)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (11)

- β2. Όταν δείχνει ένα διεσταλμένο παρόν (που δεν έχει σχέση με το παρόν του γεγονότος που εξιστορείται)

(6.35)

- Με τις φήμες να οργιάζουν η εισαγγελέας του διεθνούς ποινικού δικαστηρίου για την πρώτη Γιουγκοσλαβία Κάρλα Ντελ Πόντε αφήνει τώρα ανοιχτό μέχρι και το ενδεχόμενο της αυτοκτονίας. (MEGA, Μάρτιος 2006)

Ο τηλεοπτικός χρόνος (12)

- β3. Όταν δείχνει προσεγγιστικά το παρόν του ιστορικού χρόνου (πρβλ. α4) (που δεν έχει σχέση με το παρόν του γεγονότος που εξιστορείται)

(6.36)

- Πρόεδρος της επιτροπής θα τοποθετηθεί πρόσωπο ευρείας αποδοχής και ως μέλη θα κληθούν εκπρόσωποι τόσο των εργοδοτών και των εργαζομένων όσο και εκπρόσωποι των κομμάτων. Η επιτροπή θα χαρτογραφήσει το πρόβλημα με βάση τις ως τώρα μελέτες αλλά και εκείνες που θα ανατεθούν. (ALTER, Μάρτιος 2006)

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Περικλής Πολίτης.
«Τηλεοπτικός δημοσιογραφικός λόγος. Η εκφορά του λόγου στην τηλεόραση
- Η δείξη τόπου και χρόνου». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από
τη δικτυακή διεύθυνση: http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

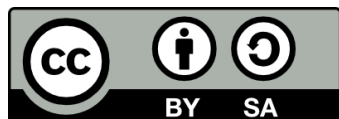
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

